

Part 1 (Approx. 250 words):

Write 250 words explaining how Schriver and Jensen (2022) apply their overall arguments regarding the relationship between digital archives and historical research to the specific case they examine.

Schriver og Jensens bog "Arkivets Digitalisering. En Ny Udfordring Til Historisk Metode?" tager udgangspunkt i *Danmark set fra luften*, som er et arkiv af luftfotografier af dansk jord, samt diskuterer de problemer som KB stødte ind i under digitaliseringen, og hvilke konsekvenser KB's valg har for historikeren¹.

Ved digitalisering af luftfotografierne ligger der flere problemer i, at projektet er foretaget gradvis ift tilgængelige ressourcer. Schriver pointerer at kun to millioner ud af de 5 millioner analoge billeder på KB er digitalt arkiveret. Det har betydet, at der er blevet prioriteret ved udvælgelsen af, hvad der digitaliseres først. Projektet er foretaget ved crowdsourcing, så der kan også være fejl her.

Derudover har projektet også været begrænset af at mange af billederne er taget af private firmaer, hvori kun et begrænset antal billeder er digitaliseret efter økonomiske årsager. Samt bruges mange penge på ophavsrettigheder. Firmaer kan også være gået konkurs, som kan gøre det svært at se deres arkiv. Billeder kan gå til, enten pga vandskade, eller fordi de er lavet af brændbart materiale. Selv hvis et skråfoto er digitaliseret og placeret, så ved man ikke, hvor præcis placeringen er, eller om den overhovedet er placeret ret. Sidst, er der det at det kan godt være at positiven overlevede/blev digitaliseret, hvilket er problematisk i det at negativet ofte er den objektive version, i det at kunden kunne få det endelige resultat, positiven, ændret således at specifikke ting var gemt/fjernet eller farvet en specifik farve.

Et andet problem i starten af DSFL, var at firmaerne gerne ville tjene penge, hvilket ledte til, at billederne i starten var i lav opløsning, samt at det ikke var muligt at downloade et givent billede; man skulle købe det. Dette blev dog senere ændret, således at billedet blev høj kvalitet og kunne downloades uden videre behandling.

Digitalisering er der for at forbedre adgang til materiale, man behøver ikke at være fysisk tilstede på et bibliotek, det digitale arkiv er lavet med den almene befolkning i tanke, dvs. man behøver ikke at assisteres af en bibliotekar for at finde materiale.²

¹ Helle Strandgaard Jensen og Astrid Ølgaard Christensen Schriver, "Arkivets digitalisering: En ny udfordring til historisk metode?", *Temp - tidsskrift for historie* 13, nr. 25 (2022): 5–27.

² Helle Strandgaard Jensen og Astrid Ølgaard Christensen Schriver, "Arkivets digitalisering: En ny udfordring til historisk metode?", *Temp - tidsskrift for historie* 13, nr. 25 (2022): 5–27.

Part 2

Write 750–1000 words addressing the following questions. Be sure to make references throughout to Schriver and Jensen (2022), Pomerantz (2015), as well as Jensen (2021), where relevant:

1. Briefly analyze the two institutions behind these digital resources. What do you know about the institutions in terms of their funding, strategies, mandates, etc.—especially as they relate to digitization strategies?
 1. a. <https://natmus.dk/museer-og-slott/frihedsmuseet/historisk-viden/fotoarkiv/>
 2. b. <https://www.naestvedarkiverne.dk/brug-samlingerne>
2. Find sources from *Næstved* in the Frihedsmuseets fotoarkiv, and sources related to the Occupation in *NæstvedArkiverne*.
3. Describe how you found these sources. Where did you search, and what search terms did you use?
4. What can you say about the provenance of the sources you found? For example, what information do you have about the record's creator (*arkivskaber*), the collection/context (*samling/serie*) it was part of when created, etc.?
5. (Hint: You might find the needle, but what do you know about the haystack you're searching in?)
6. Is it possible to obtain information about related material from the same record creators (*arkivskaber*) that has not been digitized?
7. What information is available about the digitization process? For example, workflow (OCR, ML, crowdsourcing), technical specifications, quality checks, or metadata structure/vocabulary.
8. How would you cite the digital source versus the original analog? Does the archive provide any guidance?
9. Based on your answers above, how well do you feel able to apply source criticism to the digital sources when conducting historical research on the Occupation in Næstved? Please explain your reasoning.

1. Frihedsmuseet og Næstvedarkiverne

a. Frihedsmuseet

Frihedsmuseet i København er en del af Nationalmuseet og har udstillinger om besættelsen. Bruger blandt andet crowdsourcing til identifikation af billeder. Det er betalt af Slots- og Kulturstyrelsen samt private fonde.

b. Næstvedarkiverne

Næstved Arkivet er oprettet i 2007, og indeholder arkiver om private og kommunale sager i Næstved. Arkivet er betalt af økonomiudvalget i Næstved Kommune samt private fonde, digitalisering foregår bl.a. via crowdsourcing.

2. Kilderne

a. Næstved i Frihedsmuseet

- Jernbanesabotage ved Næstved Banegård 6. juni 1944 - 4. maj 1945, <https://samlinger.natmus.dk/fhm/asset/180163>, <https://samlinger.natmus.dk/fhm/asset/180171>

-
- Frihedskæmperparade ved Hotel Vinhuset, maj 1945, <https://samlinger.natmus.dk/fhm/asset/241013>

b. Besættelsen i Næstvedarkiverne

- Næstved Tidende, 5. maj 1945, Danmarks (undtaget Bornholm) befrielse, <https://online.flippingbook.com/view/761701/>
- Næstved - De Frie Danske - illegalt blad November 1944 [Næstved - De Frie Danske - illegalt blad november 1944](#) (formentlig efter d. 7. november, da dette er den sidstnævnte dato med et begivenhedsforløb)

3. Hvordan de blev fundet

a. Frihedsmuseet

- først går man ind på Frihedsmuseets online arkiv
- Jernbanesabotagen blev fundet via at søge på "Næstved" i søgefeltet uden at gøre andet
- Frihedskæmperparaden blev fundet ved at klikke på kortet, finde Næstved, og derefter zoome ind på bymidten

b. Næstvedarkiverne

- Næstved Tidende: Næstvedarkiverne -> Brug Samlinger -> Hverdag under besættelsen -> Gå til kilderne (bunden af siden) -> dropdown liste med alle kilder som Næstvedarkiverne har -> "Næstved Tidende 5. maj 1945"
- Illegalt blad November 1944: Næstvedarkiverne -> Brug Samlinger -> Alsang, illegale blade og frihedskamp - Den lokale modstand -> Gå til kilderne (bunden af siden) -> dropdown liste med kilder -> Næstved - De Frie Danske - illegalt blad November 1944

4. Hvordan er kilderne kommet til

a. Frihedsmuseet

- Jernbanesabotagen: Billederne er dårligt dokumenteret, det eneste der vides om billederne er, at de blev taget efter en jernbanesabotage i Næstved, og det dateres 6. juni 1944 til 4. maj 1945 - vitterligt d-dag og Danmarks befrielse - derudover er stedet hvor billederne blev taget ikke videre bekræftet af Frihedsmuseet, der er kun en formodning om, at det var ved koordinaterne 55.23137, 11.76724 - Næstveds Banegård, uden videre specificering
- Frihedskæmperparaden: Billedet er ligeledes dårligt dokumenteret, både ift hvornår den er fra, museet siger mellem d. 10 og d. 31 maj 1945, samt har den uverificeret koordinater (55.23021, 11.75657), der er heller ikke dokumentering til hvordan billedet er digitaliseret

b. Næstvedarkiverne

- Næstved Tidende: Det er ikke muligt at se kildens oprindelse. Siden fører dig blot direkte til kilden. Det eneste, som er informeret om kilden, er en overskrift og en datering.
- De Frie Danske - illegalt blad November 1944: Heller ikke videre information om ophavssituation, kilden er separeret fra alt der kunne være videre information om den, information om dato kan kun granskes af os baseret på kildens eget indhold

5. yderligere information om kilderne som ikke er digitaliseret

- a. Frihedsmuseet
 - mulighed for at besøge det fysiske arkiv, hvor man evt kan finde / spørge om yderligere information, dog kun efter aftale
- b. Næstvedarkiverne
 - lignende til Frihedsmuseet, dog Næstvedarkiverne består af 2 arkiver:
 - Fladså Arkiv, som er åbent hver torsdag fra 16 til 20, men man kan kun besøge efter aftale
 - Fuglebjerg Arkiv som er åbent mandag fra 14 til 17, undtaget helligdage, juli måned samt 51, 52 og 1

6. information om digitaliseringsprocessen

- a. Frihedsmuseet
 - Ligesom med kildernes proveniens, så er der ikke meget information på Frihedsmuseets hjemmeside om digitaliseringsprocessen, **dog** billederne indeholder metadata
- b. Næstvedarkiverne
 - De har gjort kilderne tilgængelige via FlippingBook
 - Ud fra hjemmesiden er det svært at greje videre

7. citering af digitale v. citering af analog

- a. Frihedsmuseet digitalt
 - citeres som et billede på en hjemmeside med CMOS formel 14.104
 - Eksempel: *Tog afsporet på Næstved Banegård efter sabotage*. Fotografi. Frihedsmuseet. Set 11. april 2025.
<https://samlinger.natmus.dk/fhm/asset/180163>.
 - (Zotero tilføjer en sidst set dato i tilfældet at der ikke er et konkret udgivelsesår)
- b. Frihedsmuseet analogt
 - citeres som billede med CMOS formel 14.133
 - Eksempel: *Tog afsporet på Næstved Banegård efter sabotage*. u.å. Fotografi. Frihedsmuseet.
- c. Næstvedarkiverne digitalt
 - citeres som website med CMOS formel 14.104
 - eksempel: *De Frie Danske*. "Næstved - De Frie Danske - illegalt blad november 1944". november 1944. NæstvedArkiverne.
<https://online.flippingbook.com/view/636116/>.
 - (eksempel på hvordan det kunne se ud, Zotero bruger ikke automatisk nogen 'access date' med Chicago 17th)

d. Næstvedarkiverne analogt

- Eksempel: *De Frie Danske*. "Næstved - De Frie Danske - illegalt blad november 1944". november 1944. NæstvedArkiverne.
- (citeret ifølge CMOS formel 14.89)

Ingen af arkiverne giver nogen guide til citering af deres kilder.

8. kildekritisk metode og digitale kilder

- Vores tidligere svar har etableret, at kildematerialet på online arkiverne har manglende information omkring f.eks. dato, sted og generel ophavssituation samt digitaliseringsproces - dette gør det væsentlig sværere at granske hvorvidt en kildes information rent faktisk er gyldig eller ej, særligt når kilden er et billede, som jo i praksis kan være forfalsket, redigeret eller ændret af digitaliseringen, uden videre forståelse af processen der ledte til dets udgivelse
- Man kunne som nævnt tidligere tilgå arkiverne personligt, eller kontakte arkiverne direkte for at få videre information, men informationen online er manglende

9. ift Schriver og Jensen (2022), Pomerantz (2015) og Jensen (2021)

- Som Schriver og Jensen (2022) skriver om Danmark Set Fra Luften - før Google, var der det problem at det var svært at vide hvor billedet blev taget³, det samme kan man se med de billeder vi har valgt, vi ved essentielt ikke om det sted som der står i deres beskrivelse er sand, trods at der står koordinater er de fortsat ubekræftede⁴
- Pomerantz (2015) skriver om hvordan metadata kan bruges både til at sortere og til at få information om kilden uden at læse kilden⁵, i vores eksempel har vi generelt mangel på metadata, selvom Frihedsmuseet inkluderer begrænset metadata i form af emneord, så mangler vi stadigvæk god metadata. I forhold til Næstvedarkiverne, er der ingen nemt tilgængelig metadata
- Jensen (2021) skriver om at man skal være opmærksom på at data kan mangle i et digitalt arkiv, enten med vilje eller ved uheld⁶, det kan også ses i vores eksempler, i det at vi reelt set har ingen konkret og valideret baggrundsinformation om vores valgte kilder - og heller ingen begrundelse derfor

³ Helle Strandgaard Jensen, "Digital Archival Literacy for (All) Historians", *Media History* 27, nr. 2 (3. april 2021): 251–65, <https://doi.org/10.1080/13688804.2020.1779047>.

⁴ Jensen og Schriver, "Arkivets digitalisering: En ny udfordring til historisk metode?"

⁵ JEFFREY POMERANTZ, "INTRODUCTION", i *Metadata* (The MIT Press, 2015), 1–18, <http://www.jstor.org/stable/j.ctt1pv8904.5>.

⁶ Jensen, "Digital Archival Literacy for (All) Historians".

Part 3

Based on the course sessions (including hands-on experiences) and your answers above, discuss how the digitalization process and digital sources relate to historical research and methodologies. Is it, for instance, *but not mandatory*, possible to apply core historical research methods to the digitalization process (why? - Why not?)

Ens evne til at undersøge et givent spørgsmål er direkte baseret på ens materiale og tid. Før var det alment at tage udgangspunkt i et mindre kildesæt, i det at man skulle fysisk indhente materiale, men med masse-digitalisering kan man nemt og (relativt) hurtigt finde materiale, dog støder man ind i det problem, at ikke alt er digitaliseret, f.eks. i Danmark er kun $\frac{1}{3}$ af alle danske aviser digitaliseret, og der mangler generelt baggrundsinformation for disse digitaliseringer.

Yderligere kan man støde ind i problemer ift. sortering af billeder på individuelle arkiver, i det at man ikke ved, hvordan en given kilde er rangeret, f.eks. om det er popularitets rangeret, eller yngste/ældste rangeret, eller om de bruger en algoritme for at vise, hvad den tror er, relaterede dokumenter. Man skal også være opmærksom på at der er manglende repræsentation i de digitaliserede dokumenter, mange som man kan finde har en middel- eller overklasse hvid mand som forfatter.

Ud over rangering, kan man også støde ind i problemer ved katalogisering, dvs. om arkivet har placeret dokumentet ret, eller om det overhovedet er overskueligt at finde et givent dokument. Det vil sige inddeling af kildematerialet i f.eks. emner. Her er der generelt en mangel på gennemsigtighed i forhold til, hvordan materialet er inddelt og hvad arkivets digitaliseringsproces er.

Ift. brug af den videnskabelige metode til digitalisering. I vores tilfælde, så ved vi ikke om kilderne er dateret ordentligt (se fotografierne, jernbanesabotagen har et spænd fra juni 1944 til maj 1945, frihedskæmperparaden har et spænd på 26 dage fra d. 10 til d. 31 maj 1945), det vides heller ikke om vores kilder reelt set er autentiske (dvs. om de er taget efter, eller opstillet for at fortælle en historie).

Litteratur

Jensen, Helle Strandgaard. "Digital Archival Literacy for (All) Historians." *Media History* 27, no. 2

Pomerantz, Jeffrey. "Introduction." In *Metadata*, 1–18. Essential Knowledge. The MIT Press, 2015. <http://www.jstor.org/stable/j.ctt1pv8904.5>.

"Royal Danish Library's Policy for Digital Preservation | Kb.Dk." Accessed January 20, 2025. <https://www.kb.dk/en/policies-and-strategies/royal-danish-librarys-policy-digital-preservation>.

Schrøver, Astrid Ølgaard Christensen, and Helle Strandgaard Jensen. "Arkivets Digitalisering. En Ny Udfordring Til Historisk Metode?" *Temp. Tidsskrift For Historie* Årg. 13, no. Nr. 25 (2022): 5–27.